Влада - Радам !

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 90 (840) ♦ Вівторок, 17 травня 1994 року ♦ Ціна договірна

РЕКВІЄМ: ПАМ'ЯТЬ, СПОКУТА, НАДІЯ

Вечір-реквієм вшанування пам'яті жертв депортації 50 років тому кримських татар, болгар, вірмен, греків, осіб інших національностей з Криму відбувся 14 травня в Національній опері України. В ньому взяли участь Президент нашої держави Леонід Кравчук, керівники Верховної Ради та уряду, народні депутати України, делегація парламенту Республіки Крим, представники Меджлісу кримськотатарського народу.

На вечорі виступив Леонід Кравчук. Він, зокрема, наголосив, що тільки з проголошенням молодої незалежної Української держави почалася принципово нова доба в національних стосунках, зокрема у відновленні прав депортованих з Криму. Нам, сказав далі Президент, треба зробити все, аби загоїлися рани в душах нащадків депортованих, щоб вони без перешкод повернулися на землю батьків.

Заступник голови Меджлісу кримськотатарського народу, депутат Верховної Ради Криму Рафат Чубаров ще раз нагадав присутнім про ті складні проблеми, які доводиться вирішувати сьогодні депортованим. А ці проблеми можна вирішити лише при стабільній ситуації в Україні, в тому числі в Криму.

На знімку: хвилина мовчання.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Встановлюють меморіальні дошки

«Звідси та з інших залізничних станцій були силою вивезені депортовані з Криму: серпень 1941р. — німці, 18 травня 1944 р. — кримськотатарський народ, липень 1944 р. — вірмени, болгари, греки».

Меморіальні дошки з таким текстом буде встановлено 18 травня 1994 року, у День пам'яті і скорботи, на залізничних станціях Сімферополь, Джанкой, Бахчисарай, Сирень та інших. Написані трьома державними мовами Республіки Крим — російською, українською та кримськотатарською, вони стануть нагадуванням про трагедію тисяч людей, про необхідність зміцнення дружби і взаєморозуміння між народами.

Вулицям Ялти повернуто старі назви

Рішенням Ялтинського міськвиконкому вулицям, котрі були перейменовані після депортації кримськотатарського народу, нарешті повернуто старі назви. Так, провулок Народний знову став Гаспринським, вулиця Ленінградська — Дерекойською, вулиця Пролетарська — Айвасільською. Подібні рішення приймуть цими днями Сімферопольський, Бахчисарайський, Джанкойський та інші міськвиконкоми півострова.

Крим виходить зі складу України?

У Сімферополі відбулася перша прес-конференція голови ВР Криму Сергія Цекова. Він сказав, що сесія кримського парламенту, яка цими днями проведе свої пленарні засідання, насамперед відновить Конституцію Республіки Крим від 6 травня 1992 року, тобто зафіксує вихід Криму зі складу України. Надалі свої відносини Крим будуватиме з Україною «на основі договору рівних». Що ж до Росії, підкреслив Цеков, то з нею будуть укладені економічний, політичний і військово-політичний договори. «Основним нашим завданням, — сказав спікер, — є становлення самостійної держави. Кінцевою ж метою є відновлення єдності з Росією. Це записано у програмах Республіканської партії Криму — партії «Республиканское движение Крыма» і передвиборчого блоку «Росія». За цими програмами переважна більшість депутатів, та й сам наш президент, прийшли до влади. І ми це будемо виконувати». Найближчим часом, зазначив Цеков, буде створена своя Національна гвардія Криму.

Продиктовано в номер

Робоча поїздка

Президент України Леонід Кравчук перебував учора в Донбасі. В програмі робочої поїздки — зустрічі з шахтарями, коксохіміками, металургами, обговорення ряду проблем, що стосуються стабілізації роботи вугледобувної та металургійної галузей.

Віденці не тільки вальсують

У Києві з офіційним візитом перебуває федеральний міністр оборони Австрійської Республіки доктор Вернер Фассльабенд. Учора він зустрівся з главою українського оборонного відомства Віталієм Радецьким. Сторони обговорили питання розвитку співробітництва між Україною та Австрією у військовій галузі, участь двох держав у програмі «Партнерство заради миру», у підтриманні миротворчих акцій ООН, а також становище у Центральній та Східній Європі.

Того ж дня відбулося підписання спільної українсько-австрійської заяви. В.Фассльабенд зустрівся також з міністром закордонних справ України А.Зленком та міністром машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України Дмитром Черненком. Програмою візиту високого гостя передбачено відвідання АНТК ім. Антонова та Київського військового інституту управління і зв'язку.

На храмі веселилися. Але історію згадали

Минулої неділі в київській церкві Бориса і Гліба урочисто відзначили храмове свято. Відбулись архієрейська служба Божа та хресний хід. На свято зібралися не лише парафіяни, а й вірні УАПЦ з Києва, Львова, Харкова. Серед присутніх були письменники, артисти, народні депутати.

З історичних джерел відомо, що князі Борис і Гліб, підступно вбиті за київський престол старшим братом Святополком, відзначалися глибокою побожністю та християнським життям. 1026 року православна церква зарахувала їх до сонму святих мучеників, а у Вишгороді на їхню честь наші предки спорудили храм.

З імені Мазепи буде знята анафема

У Чернігові відбулося засідання оргкомітету з відзначення 350-річчя від дня народження Івана Степановича Мазепи. Вшанування гетьмана відбудеться в останній декаді травня у Києві, Чернігові та інших містах України. Обласне керівництво, представники Всеукраїнського товариства «Просвіти», Української Всесвітньої Координаційної Ради погодили спільний план відзначення ювілею 28—29 травня у Батурині, з якого у жовтні 1708 року гетьман виїхав на оборону прав і свобод українського народу.

Протягом двох днів у колишній гетьманській столиці відбудеться наукова конференція відомих мазепознавців, сесія УВКР, панахида-зняття анафеми з імені Мазепи, велике козацьке свято. Очікують приїзду багатьох зарубіжних делегацій.

«Війна» парламентів?

Російський парламент у першому читанні прийняв проект закону про припинення участі Росії в здійсненні міжнародних санкцій проти Союзної Республіки Югославії. Державна дума також схвалила постанову, в якій рекомендовано представникові РФ в ООН порушити питання про введення санкцій проти тих учасників конфлікту, які відмовляються негайно припинити вогонь. Тим часом американський сенат прийняв рішення про відміну ембарго на поставки зброї боснійським мусульманам.

Вже не поїси й не відпочинеш за чужий рахунок

Американський сенат схвалив законопроект, який позбавляє членів конгресу США низки існуючих привілеїв. Такий документ уже прийняла палата представників. Зокрема, тепер членам конгресу заборонено обідати в ресторані за рахунок лобістів, їздити на курорт і проживати в готелях за рахунок компаній. Подарунки вартістю більш як 250 доларів можна буде отримати тільки за згодою комітету з етики.

Надихайтеся «Натхненням»

У Києві пройшов перший всеукраїнський благодійницький фестиваль творчості інвалідів «Натхнення», організований Федерацією профспілок, міністерствами соціального захисту та культури, громадськими організаціями інвалідів і театром «Софія». У програмі фестивалю — виставка творів художників і майстрів декоративно-прикладного мистецтва, концерти дорослих і дитячих колективів. Учасники виступили в приміщенні Федерації, в Центральному парку та на майдані Незалежності. Завершився фестиваль 16 травня великим святковим концертом в Палаці культури «Україна».

Учасників фестивалю привітав Президент України Л.Кравчук.

На знімку: співають представники Коростенського учбово-виробничого комбінату УТОС (Житомирська область).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

31 травня останній день передплати на «ГУ» на II півріччя! Передплатна ціна на 6 місяців — 108 тисяч крб. Індекс українського видання — 60955, російського — 60997.

Парламентська хроніка

Крапки над «і» все ще в перспективі

Денне засідання 13 травня

Після першої перерви депутати затвердили положення «Про депутатські групи і фракції». І знову перейшли до обговорення ситуації, що склалася по Суворівському виборчому округу № 300 Одеської області та Радянському виборчому округу № 376 Харківської області.

Після бурхливих дебатів та виступу самого Володимира Гриньова народні депутати вирішили не приймати цього дня постанови з даного питання і лише після двотижневої роботи спеціальної комісії розставити крапки над «і» в цій пікантній ситуації.

На засіданні також оголосили кілька депутатських запитів, що стосуються проблем фінансування навчальних закладів та умов переходу на постійну роботу до Верховної Ради. Наступне засідання відбудеться у вівторок 17 травня.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про День хіміка

На підтримку ініціативи працівників хімічної та нафтохімічної промисловості України **постановляю:**

Установити в Україні професійне свято працівників хімічної та нафтохімічної промисловості — День хіміка, яке відзначати щорічно в останню неділю травня.

Президент України Л.КРАВЧУК

м.Київ,
7 травня 1994 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення Представника Президента України у Волинській області

Призначити ЛЕНАРТОВИЧА Юрія Сильвестровича Представником Президента України у Волинській області, звільнивши його з посади першого заступника глави Волинської обласної державної адміністрації.

Президент України Л.КРАВЧУК.

м.Київ,
12 травня 1994 року.

На досягнутому не зупинимося?

Національний банк України з 16 травня 1994 року випустив в обіг купони багаторазового використання вартістю 200 000 українських карбованців зразка 1994 року.

Нові купони мають такий само розмір, як і купони вартістю 100 000 українських карбованців (57 мм х 126 мм). При розгляданні банкноти на просвіт на білому полі грошового білета як на лицьовому, так і на зворотньому боках чітко видно водяні знаки, що являють собою ряд щитів, які збігають згори донизу, зі знаками Національного банку України.

Купони нового зразка поряд із купонами, які перебувають нині в обігу, обов'язкові до приймання без будь-яких обмежень за їх номінальною вартістю всіма державними, кооперативними, громадськими підприємствами і окремими особами для всіх видів платежів, а також установами банків і підприємствами Міністерства зв'язку України.

«Донбас» у Кореї

Тиждень у столиці Корейської Народно-Демократичної Республіки проходив 12-й традиційний міжнародний фестиваль мистецтв, у якому брали участь представники майже 50 країн світу. Серед переможців — колектив заслуженого ансамблю танцю України «Донбас». Особливо всім — і глядачам і журі — сподобався у виконанні наших земляків «Гопак». Донеччани отримали право відвідати півострів і наступного року.

ІСТИНА — ПОСЕРЕДИНІ

Повідомлення про створення групи «Центр» у новому парламенті привернуло увагу читачів нашої газети. Видно, що люди втомилися від розмов і хочуть, нарешті, відчути позитивні зміни в житті. Соціологічні дослідження херсонського центру «Взаємодія», проведені напередодні виборів, засвідчили: жителі області не втрачають надій на більш результативну діяльність Верховної Ради. Ініціативу групи депутатів- реформаторів помітили аграрники. Думками щодо перспективності такого утворення діляться директор радгоспу «Маяк», що на Білозерщині, Микола ГУМАН і фермер Анатолій УКРАЇНСЬКИЙ.

Микола Гуман:

Хочу нагадати про деякі проблеми сільського життя. За здане торік молоко і м'ясо держава заборгувала господарствам Херсонщини 200 мільярдів карбованців. Невчасна сплата боргу державними підприємствами дошкуляє і нашому радгоспу «Маяк». Так лише Херсонський м'ясокомбінат вже цього року не повернув за продукцію майже 100 мільйонів карбованців.

Водночас життя на селі дорожчає. Заробітна плата робітника — 110–200 тисяч карбованців за місяць, за це тяжко придбати навіть балон скрапленого газу, ціна якого зросла до 200 тисяч.

Усе це я розповідаю для того, щоб депутати Верховної Ради подумали про свою персональну відповідальність за долю сільськогосподарського виробництва, про нагальні запити села. Щоб вони не повторювали помилок, яких припустилися їхні колеги в минулі роки. А помилок цих було, на мій погляд, задосить. Особливо сумно згадувати нескінченні безплідні дебати про шляхи виходу з кризи. Звинувачень на адресу народних обранців висловлювалося чимало, вони вчепилися один в одного так, що, образно кажучи, пір'я летіло. А діло стояло на місці.

Тому цілком підтримую ініціативу про створення депутатської групи «Центр», яка закликає до конструктивної роботи, до повнішого використання інтелектуального потенціалу депутатського корпусу України, до того, щоб кожний народний обранець використовував свій багаж не самотужки, а відчував ділову підтримку колег.

Думаю, що всім нам слід повернутися до глобальної проблеми — ефективного використання землі, нашого головного багатства. В Україні майже 60 відсотків земель — чорноземи, селянство має перевірений століттями досвід вирощування високих урожаїв сільськогосподарських культур. Але рік у рік даються взнаки одні й ті самі проблеми — то кормів немає, то якесь поле вродило нещедро, то з пальним перебої, то техніки потрібної числом і якістю не вистачає, то ціни на найпотрібніші запчастини до машин «кусаються». Можна, звісно, закинути докір нам, селянам, що повільно реагуємо на заклики перебудовуватися, рухати вперед реформи. Але дозвольте запитати: хто розрегулював наш економічний механізм? Хто створив такі закони, які дозволяють банкам працювати без врахування щоденних запитів сільських господарств? А податки які? Оце нещодавно наш бухгалтер їздив на нараду до району.З'ясувалося, що майже 60 відсотків доходу забирають у нас як податки. Щось негаразд і в діяльності промислових, переробних підприємств. Бо вони не в змозі розрахуватися з радгоспом за одержану продукцію. Я далекий від думки, що винні в цьому якісь конкретні особи. Очевидно, все значно складніше. Вважаю, що якби наші депутати частіше їздили додому і глибше вивчали ситуацію, якби налаштувалися не на «латання дірок», а на предметний аналіз виробничих відносин, то сьогодні мали б менш сумну картину. Звичайно, воно легше розмахувати партійними знаменами, ніж заглибитися в буденне життя виборців. Центристська позиція — це здоровий глузд, ще одна спроба зрушити з місця наші проблеми.

Анатолій Український:

Моя земля поруч з радгоспом. Я все бачу й аналізую. Директор каже правду. Ми з ним, слава Богу, не стали ворогами, хоча й не дуже товаришуємо. Можу одразу сказати: колишня Верховна Рада побоялася взятися за здійснення аграрної реформи, надала земельному питанню певної невизначеності. Мені довелося пройти кілька судів, шоб одержати землю, почати на ній по-справжньому хазяйнувати Маю ферму, засіваю поле зерновими культурами.

Не маємо права марнувати час. Депутати мусять серйозно розібратися, навіщо вони прийшли до парламенту. Якщо тільки скубтися, поливати брудом ідеологічних противників, то залишимося у застійному суспільстві й надалі. З'явився непоганий шанс уникнути цього. Йдеться про платформу групи «Центр». Ця платформа відкриває хороші можливості для поєднання зусиль усього парламенту, для плідного співробітництва лівих і правих. Адже істина, як відомо, пролягає через центр.

Крім того, звертаю увагу депутатів на декларативність у намаганні навести порядок, добитися законності на всіх рівнях. Так, одна з фірм обманним шляхом забрала в мене десь 50 мільйонів карбованців, не виконавши обсягу договірних робіт. Але не тільки не повернула гроші, а й погрожувала: мовляв, у такій державі, де немає порядку, ми з тобою скоро розправимося. Тож на собі переконався — дійових спроб установити справжню законність ще немає.

Записав Іван КАЛИНИЧЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

Херсонська область.

Точка зору

Крим: жахливий травень 1944-го

50 років тому — 18 — 20 травня був силою вивезений з рідної землі кримськотатарський народ

Свого часу радянська преса й історична література стверджували, що травнева трагедія 1944 року не пов'язана з політикою Радянського Союзу, а лише з особою Сталіна. Проте історія засвідчує: витоки цього феномену започатковані з виходом Росії до земель Північного Причорномор'я...

Розпочиналося це так

Імперські нахили показав ще Іван Грозний. Після завоювання Казані(1552 р.) з допомогою загону Адашева він спробував скинути династію Гіреїв та посадити на бахчисарайський престол сина свого васала — астраханського царевича Янтемура. Цю політику Росії стосовно кримських татар видно на прикладі походів на Крим, зокрема на поході князя Голіцина (1686, 1688 рр.). У російському ультиматумі Туреччині є таке: «всіх татар з Криму вислати...» Через 100 років Катерина II здійснює наміри царівни Софії. Одним з головних завдань вона вважала ліквідацію Кримського ханства й завоювання Криму. Для цього було прийнято план Крижанича, де зазначено: «Полуостров Крым настолько важен, что действительно может считаться ключом российских и турецких владений, завладев которыми, Россия могла бы держать под страхом ближния восточныя и южныя страны...»

Винищити й спустошити

На шляху до загарбання Криму стояла Туреччина. Катерина II в 1763 — 1771 роках провадила з нею війну. В середині липня 1771 року Росія окупувала півострів. По деякім часі, вдаючись до шантажу й підкупів, імперія укладає мир з Туреччиною. 1774 року Кримське ханство формально отримує незалежність, а фактично це був початок підготовки до анексії Криму. Фаворит Катерини Орлов у таємному листі від 28 лютого 1771 року писав цариці:

«Крымских татар навсегда оставить... в наших руках. В противном случае Россия готова и ныне же без всякого отлагательства и в самое течение войны тем же нашим победоносным оружием их совсем в самом бытии истребить и земли вконец опустошить, как такой народ, от которого никакой пользы, ни выгоды... быть не может».

Потрібен був офіційний привід, щоб завершити анексію Криму. Розігруються міжусобиці серед баїв, мурз та членів ханської родини. Потьомкін змушує хана Шагин- Гірея прилюдно відмовитися від престолу. Російські війська нараз окупували півострів. Анексія відбулася. Життя кримських татар входить у смугу трагедій.

Царат починає витискувати татар із Криму. На «вільні» родючі землі запрошуються інші етноси. З 1783 по 1793 рік у кримських татар відібрали 350 тисяч десятин землі. Ці землі одержав Попов — секретар Потьомкіна, граф Безбородько, контр-адмірал Ушаков...

Чисельність населення Криму була тоді більше як 500 тисяч чоловік, у тому числі кримських татар — 460 тисяч (98 % від загалу населення півострова).

В ті роки залишили рідні краї й виїхали до Туреччини та Румунії більше як 200 тисяч татар. У період Кримської війни (1853 — 1856 рр.) йде друга хвиля еміграції. Поштовхом слугувало політичне безправ'я, захоплення земель у кримських татар і необгрунтовані звинувачення у нелояльності до Росії під час війни. За цю «вину» частину татар заслали до Орловської, Курської, Полтавської та інших губерній імперії. До 70—х років XIX сторіччя Крим залишають 117 тисяч татар. Вони пішли з 637 сіл. 70 відсотків кримськотатарського народу змушені були покинути рідний край. Імперська політика Росії поставила етнос на межу зникнення.

У роки громадянської війни (1917 — 1921 рр.) еміграція кримських татар була незначна, зате з Росії сюди прибули 300 тисяч мігрантів. Приплив населення вплинув на економічно-політичне життя — голод скорочує чисельність татар до 187 тисяч чоловік (26 відсотків від загалу населення Криму). Незабаром сюди запрошують 20 тисяч євреїв з Білорусії. Для них у степовій частині було сформовано єврейський район.

На думку фахівців, за два сторіччя кримських татар могло бути більше як два мільйони. Проте окупація Криму імперією присудила народу іншу долю.

Нуль у графі про народ

1941 року — війна. Вину за невдачу 51-ї армії під час оборони півострова, за провали у партизанському руховi знову, як і в Кримську війну 1853 — 1856 рр., представники офіційних органів поклали на кримських татар — тільки цього разу їх звинуватили у нелояльності до Рад. Командувач партизанського руху Криму Мокроусов звинуватив татар у тому, що вони нібито співробітничали з гітлерівцями, і передав цю інформацію до Москви, обминувши обком партії Криму. Своїм рішенням від 16 листопада 1942 року обком ВКП (б) засудив наклепницьку інформацію. Слід відзначити, що в книзі «Крым в период Великой Отечественной войне 1941 — 1945 гг.» про це засудження замовчується. Не згадується про це і в інших книгах. З чого можна зробити висновок, що Мокроусов та іже з ним приховували справжній стан справ від громадськості. Проте брехливі відомості впали на благодатний грунт, підготовлений імперськими політиками. І постановою від 29 травня 1942 року разом з німцями й румунами кримських татар висилають з Краснодарського краю. Тож доля татар була вирішена наперед ще 1942 року.

Цікаво, що Єврейський антифашистський комітет (ЄАК) за три місяці до депортації (21 лютого 1944 року) просив Сталіна створити в Криму Єврейську республіку. Отже, вже на початку війни йшла підготовка до виселення татар з Криму. Невідомими нам каналами ЄАК дізнався про плани Сталіна.

11 травня 1944 року «батько народів» розпочинає здійснення плану Катерини II (через 160 років) — «очищає» Крим від татар... Є таблиця динаміки чисельності кримських татар на півострові: у графі «% до загальної чисельності населення Криму» з'явився нуль... Що за цим — переказати неможливо.

Депортацію проведено 18 —20 травня 1944 року. Народ був приречений на геноцид.

Рефат КУРТИЄВ,
член Меджлісу кримськотатарського народу.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ІСТОРІЯ наших ринків непроста. В дореволюційні часи вони процвітали, адже були основним джерелом забезпечення міст і промислових центрів дарами ланів і садів. За радянського періоду їх вважали неорганізованою стихією, чужою плановій системі господарювання. Як хотілося їх підкорити, відрегулювати, встановити всілякі обмеження, зокрема на ціни, і навіть закрити як шкідливі для соціалізму! Але вони вижили. А тепер, коли йдеться про впровадження у життя демократичних засад і ринкових відносин в економіці, ринки,свідомо чи несвідомо, поставлені державою на межу ліквідації. Чим же вони завинили?

Проблема №...

Як у жебрака торбу відібрали

Річ у тому, що ринки як підприємства послуг утримуються за рахунок двох джерел надходження коштів — плати за місця (разовий збір за день торгівлі) та плати за послуги (видача напрокат торгового інвентаря, санітарного одягу, терезів, надання складських приміщень), тож працюють на засадах самоокупності й самофінансування.

Так уже склалося, що ринковий збір вважають за місцевий збір, і встановлювати його розміри, порядок використання виняткова компетенція Верховної Ради колишнього Союзу, а з 1981 року — Верховної Ради України. На відміну від інших місцевих податків і зборів, що їх зараховували до місцевих бюджетів, Верховна Рада визначила, що разовий збір цілком залишається у розпорядженні ринків і використовується на їхнє утримання.

У прийнятому Кабінетом міністрів України в травні 1993 року Декреті «Про місцеві податки і збори», яким значно розширено перелік цих зборів і податків, ринковий збір прирівняли до зборів із власників собак, за паркування автомобілів, видачу ордера на квартиру, за виграш на бігах тощо, і нарівні з ними він підлягає сплаті до місцевих бюджетів. Отже, коли вилучити у ринків ці кошти, вони стануть банкрутами, змушені припинити свою діяльність.

Дивує, як могли високопоставлені чиновники з Кабінету міністрів, готуючи цей законодавчий акт, не передбачити наслідків. Мало того, не врахували тієї обставини, що колгоспні ринки для поліпшення їхньої роботи держава передала у власність організаціям споживчої кооперації. А згідно із Законом України «Про споживчу кооперацію» рішення органів державної влади, які зачіпають інтереси споживчої кооперації, мають бути прийняті після їх попереднього погодження з відповідними кооперативними організаціями. І далі «забороняється втручання в фінансово-господарську та іншу діяльність споживчих товариств, спілок і їх підприємств, установ та організацій з боку органів державної виконавчої влади». Ці гарантії знехтувано, проект Декрету з Укоопспілкою не погоджено, а під час доопрацювання слушні зауваження й пропозиції щодо ринкового збору не враховано.

В Україні — понад півтори тисячі ринків. З них 1360 — у системі споживчої кооперації. Вони дуже різноманітні — від великих складних інженерних комплексів у містах, багато з яких збудовано споживчою кооперацією (у Хмельницькому, Івано-Франківську, Кременчуці, Луцьку і т.ін.) до відроджених, упорядкованих ринків у сільській місцевості. Водночас на ринках може торгувати близько 400 тисяч чоловік. І, без перебільшення, тисячі, мільйони покупців починають свій день з відвідин ринків.

Та хто з нас не бував на ринках і не купував там товари? Але навіть неспеціалісту помітно, що нелегкі часи вони переживають. Дедалі більше з'являється вільних місць за прилавками, не щоднини, а щогодини зростають ціни, багатьом ринок став уже не по кишені.

Причин немало. Немає пального, а отож — транспорту, щоб селянин міг привезти продукти, а якщо його й роздобудеш, то він влітає в добру копійчину. Стали недоступні приміські й міжміські автобуси, яких на маршрутах обмаль, вони не можуть забезпечити нормальне перевезення людей, не кажучи вже про товар. Введення економічних кордонів із Молдовою, Російською Федерацією, Білоруссю, перехід на сурогати національних валют заважають вільному руховi товарних лишків з держави до держави. Практично згорнули торгівлю на ринках колгоспи й радгоспи. Зростання витрат на утримання ринків, збільшення у 30 разів розмірів податку за землю, подорожчання предметів прокату призвели до збільшення ставки ринкового збору та плати за послуги, а поширення на них податку на добавлену вартість зумовило їхнє подорожчання майже на третину.

Не сприяє збільшенню кількості продавців і встановлений лабораторіями ветеринарно-санітарної експертизи продуктів Мінсільгоспроду оброк за експертизу продуктів, чого раніше не було. Тепер значна частина продавців старається обминути ринок, щоб спродатися біля торгових центрів, у підземних переходах, захаращує, перетворює у смітники й так брудні міста. Ця торгівля небезпечна і наслідками, бо нерідко там збувають неякісні продукти.

Та хоч би як там було, ринки живуть і сьогодні відіграють винятково важливу роль у нашому повсякденному житті. Тут на мешканців міст і промислових центрів припадає понад 40 відсотків сільгосппродуктів, з них — понад половину фруктів і ягід, більш як третина — картоплі і овочів. І це зрозуміло, адже згортається торгівля картоплею і плодоовочами в спеціалізованих магазинах, де дедалі більшає промислових товарів.

Ринки стабільно працювали на засадах самоокупності. Проте це було колись. За останній час, особливо в 1993 році, вже кілька разів підвищували плату за воду, каналізацію, електричну і теплову енергію, транспорт, матеріали. Тільки плата за землю дорівнює фактичним валовим доходам ринків за 1992 рік.

Як же вижити за таких умов? Щоб відшкодувати витрати, які фантастично зростають, треба в багато разів збільшувати ставки ринкового збору, але безмежне їх збільшення рівнозначне тому, що різати гілляку, на якій сидиш. Зменшиться кількість продавців, бо торгувати на ринку стане невигідно, тим більше коли маєш невелику партію товарів. Відтак товарів стане менше,ціни підскочать значно вище і торгівля на ринках стане недоступна для переважної більшості людей. Замкнене коло...

Щоб пом'якшити ситуацію, правління Укоопспілки зверталося до всіх облрад, Верховної Ради Республіки Крим з проханням надати пільги ринкам зі сплати податку за землю (це їхня, і тільки їхня, компетенція) і сприяти звільненню ринків від сплати податків з доходів. Проте лише Харківська, Хмельницька, Сумська області та невелика кількість міських Рад звільнили цілком або частково ринки від сплати місцевих податків. Решта відбулася або мовчанкою, або порожніми обіцянками.

Одне слово, наш ринок нагадує жебрака, який стоїть на гомінкому місці й сором'язливо простягує п'ятірню. І саме з цієї миті, образно кажучи, до нього підскакує... держава й вихоплює латану торбу з п'ятаками ринкового збору. Надто сумне й дещо штучне порівняння? Можливо. Але аж ніяк не відірване від реальності. Бо в Кіровограді, Кривому Розі, Керчі,Євпаторії, Судаку, Красноперекопську та деяких інших містах і селищах тамтешні міські й селищні Ради народних депутатів або їхні виконавчі комітети не проминули скористатися з декрету Кабінету міністрів України «Про місцеві податки і збори» і прийняли рішення стягнути ринковий збір до місцевого бюджету, зробили трудові колективи ринків жебраками, а ринки — банкрутами.

Укоопспілка вдруге звернулася до Верховної Ради, щоб законодавчо врегулювати ситуацію, що склалася. Ми плекаємо надію на мудрість народних депутатів, надіємося на термінове позитивне втручання.

Роман КРУТИЙ, головний спеціаліст з роботи ринків Укоопспілки.

Ситуації

Не рубайте «Червоної калини»!

Купили ви собі якусь річ, приміром, симпатичненького кошика з лози, у яких носять до церкви паску святити. Заплатили 50 тисяч карбованців. Усім сподобався майстерно виплетений кошик — і сімейству, і сусідам. Та ось минає рік, ідете ви з тим дивом міським ринком, коли зупиняє вас дядько, — той, що торік вам продав того кошика. Зупиняє і починає вимагати: поверніть мені, мовляв, мого кошика, бо я продешевив — нині він коштує у сто разів дорожче. Ви як культурна людина починаєте читати дядькові невеличку лекцію з питань ринкових відносин (Не лови, Хомо, гав, на те і ярмарок), пояснювати феномен гіперінфляції, а дядько править своє: не віддаси — міліцію покличу...

Дурниця якась, скаже читач. Не буває такого. Це вже треба бути зовсім теє...

Помилиться, коли так скаже. Буває. Якщо не між вами і дядьком, то у стосунках між солідними фірмами — буває. Ось послухайте.

До рівненського корпункту газети«Голос України» звернувся колектив працівників санаторію «Червона калина». Читаємо. «Просимо захистити нас від постійного терору і свавілля. Уже рік, як з нами веде «боротьбу» голова агрофірми «Зоря» В. Плютинський. Річ у тому, що ми працюємо в санаторії, який розпочала будувати і не змогла закінчити агрофірма «Зоря». Влітку 1992 року припинилося фінансування будівництва санаторію, і на зборах уповноважених агрофірми прийняли рішення — продати незавершене будівництво державі. У грудні того ж року Мінсільгосп України сплатив повну вартість санаторного комплексу — 212 мільйонів карбованців. Посередником виступило об'єднання «Рівнеколгоспздравниця». На завершення будівництва держава інвестувала мільярдні кошти, і в березні 1993 року санаторій був зареєстрований як підприємство загальнодержавної форми власності... Основним напрямом роботи колективу санаторію є оздоровлення людей з районів, що постраждали від чорнобильського лиха, та працівників агропромислового комплексу України... Спохватившись, що за санаторій колись нібито замало заплатили, В. Плютинський почав робити все, щоб повернути агрофірмі санаторій. Головним об'єктом атаки став наш трудовий колектив і його головний лікар Микола Сивий...»

Увервемо цитування. Згадаймо продавця плетених з лози кошиків і спробуймо зробити деякі припущення. Наприклад: чи не спалося б спокійно, як і раніше, керівництву «Зорі», якби на порядок денний не вигулькнуло — «... колектив санаторію відповідно до чинного законодавства створив і зареєстрував товариство покупців, а регіональне відділення Фонду державного майна включило санаторій «Червона калина» до переліку об'єктів, що підлягають приватизації шляхом створення відкритого акціонерного товариства». То ось воно що! Захвилювалися у «Зорі» і у вищезгаданій «Рівнеколгоспздравниці»: головлікар Сивий, мовляв, хоче купити санаторій. І полетіли листи до обласних, столичних інстанцій. Розпочалися пікетування, від'єднування телефонів і т. ін. Хтось за щось уже хоче знімати Сивого з посади, мало не до криміналу притягати...

— Нам потрібно завершувати будівництво, — пояснює ситуацію головний лікар санаторію, — насамперед — водолікарню і житловий будинок, а коштів немає — держава припинила фінансування. Тому й вирішили створити акціонерне товариство відкритого типу — власниками майна «Червоної калини» стануть більш як 5000 членів колективних сільськогосподарських підприємств. Будуть гроші для продовження будівництва... Стосовно того, що об'єкт хочу купити я зі своїм невеличким колективом, то для цього нам кожному треба було б прожити понад 1000 років.

... «Червона калина» — справжня природна перлина. Тут унікальні мінеральні води — не гірші, наприклад, за славнозвісні карловарські. Тут ліс, озеро, цілюще повітря. Тут колектив чудових спеціалістів, турботливих трудівників. Недарма оздоровницю вважають за одну з кращих в Україні. Недарма сюди їдуть навіть з далеких країв — Німеччини, Італії, не кажучи вже про держави ближчі. Тож чи не час облишити інтриги навколо «поділу пирога», чи не час дати медичному персоналові «Червоної калини» спокій? Щоб лікарні лікували людей, а не тримали постійно «кругову оборону»! Мабуть, час. І то давно. А то самі шкодимо і самі ж таки дивуємося, чому не йдуть реформи.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.
Рівненська область.

Сусід — на сусіда, село — на село

Дякувати Богу, земельні конфлікти з трагічним наслідком ще не потрясали Чернівецьку область. Були суперечки за межі, мав місце спротив владних структур фермерству. А щоб на прю ставали цілі села, — такого не було. Та схожа драма все ж таки розігралася. Об'єктом суперечки, яка ледь не завершилася застосуванням сили, стала земля волюнтаристськи поділена кілька років тому.

Згідно з урядовою постановою про ліквідацію окремих нерентабельних бурякорадгоспів у 1973 році перестав існувати відділок Чернівецького цукрозаводу на угіддях села Малятинці. Вилучені площі були передані місцевому господарству. Проте тодішній його голова не дуже втішився зайвим тягарем і поспішив зіпхнути одержану ділянку сусідньому колгоспу в селі Шишківці, мотивуючи свій вчинок тим, що колись, за існування бурякорадгоспу, на ній працювало багато членів цього колективу. За теперішньою термінологією, це була звичайна закулісна угода, підтримана й ініційована районним партійним керівництвом. З людьми про передання землі ніхто не радився, не питав у них згоди. Не залишилося жодного документального підтвердження про цю подію.

Певна річ, що за компартійних часів про повернення землі не могло бути й мови. До цього болючого питання малятинці повернулися лише тепер. Людей стурбувало, що в разі приватизації землі їхні особисті паї будуть найменшими серед сусідських, бо недавно від цього господарства відпростилося село Хлівище, яке вирішило господарювати самостійно. З ним, відповідно, відійшла значна частка родючих угідь.

Ось тут і зайшла малятинцям у голову думка про повернення своїх колишніх земель. Три роки тому вперше спробували законно це зробити. Депутати сільради порушили клопотання перед райрадою, сподіваючись на цивілізоване розв'язання проблеми. Одначе відповідь була негативна. Пішли листи до обласних інстанцій. Але й там ніхто не взяв на себе відповідальність чесно уладнати конфлікт. Двічі писали Президентові України, зверталися до ООН. У кращому разі скарги поверталися до місцевих органів влади.

Нарешті представник Президента в Чернівецькій області Іван Гнатишин зупинив на час дію старого рішення про передачу землі шишківському колгоспові, сподіваючись, що за цей час скаже своє слово арбітражний суд. Але той відмовився розглядати конфліктну ситуацію, посилаючись на термін давності.

Не знайшовши підтримки в коридорах влади, малятинці почали діяти на власний розсуд. Великий гурт людей під Державним прапором і церковними хоругвами рушив на поле, що стало яблуком розбрату. Кіньми заволочили ріллю, виорану сусідами, і вручну, по-дідівськи, почали засівати її.

Це помітили шишківці. Селом покотився поголос: «Відбирають нашу землю!» Десятки людей побігли, щоб відігнати самозванців.

Могло статися непоправне. Адже зійшлося багато стривоженого люду. Розпочалися словесні «перестрілки». Та хтось швидко повідомив про це владу. На поле прибув загін швидкого реагування «Беркут». Примчав із Чернівців глава облдержадміністрації.

Сторони в присутності обласного й районного керівництва сіли за стіл переговорів. Іван Гнатишин виніс на обговорення свою пропозицію: поділити землю порівну. І люди пристали на таке «третейське рішення».

Добре, що розум узяв гору. Для влади це ще один повчальний урок, інформація для роздумів: поділ землі — справа невідкладна, тягнини не терпить. Адже з іскри, як відомо, завжди може розгорітися полум'я з усіма обтяжливими наслідками. Бо то була пропагандистська вигадка, що селянин, відлучений від землі, ніколи не схоче знову прихилитися серцем до неї.

Василь БАБУХ.
Чернівецька область.

Продиктовано в номер

Соціальні гарантії — не лише від держави

На засіданні Національного комітету профспілок з питань соціального страхування, яке відбулося у Києві, було розглянуто проект закону «Про соціальне страхування в Україні», запропонований федерацією профспілок «Солідарність». На думку представників профспілок, одним з першочергових завдань для нової Верховної Ради України є підготовка цілого ряду законодавчих актів, які сприяли б розвиткові системи соціального страхування. Вона має зменшити тягар соціальних витрат з Держбюджету і сприяти розвиткові недержавних пенсійних фондів, страхових кас. До їх формування треба залучати різні структури громадського самоврядування, зокрема, профспілки, усіх громадян України. Для цього потрібно створити правову базу соціальних гарантій під час приватизації і банкрутства підприємств. Координатором для роботи з підготовки соціального законодавства у ВР України від Національного комітету профспілок затверджено народного депутата Юрія Буздугана.

Курорт охоронятимуть козацькі патрулі

На вулицях Ялти з'явилися козацькі патрулі. За договором з місцевим виконкомом вони охороняють громадський порядок у місті. Так вирішила рада отаманів Причорноморського, Південнокримського козацтва, бо криміногенна ситуація на курорті надзвичайно складна і міліція працює понад власні сили. До складу патруля входять два козаки і службова собака. В недалекому майбутньому козаки пересядуть на коней. Патрулі діють спільно з міліцейськими нарядами. На сьогодні сформовано чотири козацькі групи в Ялті, одну — в Алупці, одну — в селищі Массандра.

На відпочинок — до Швеції

На запрошення Скандинавської місії дітей і особисто її президента Бо Валленберга до Швеції на відпочинок виїхала група з 20-ти школярів із районів Волині, уражених радіацією. Майже тридцять днів діти відпочиватимуть на березі мальовничого озера, що біля міста Упсо. А торік у Швеції поправили своє здоров'я 50 дітей Волині.

Кобзар зі схову

У селі Ставчани Кіцманського району Чернівецької області урочисто відкрито пам'ятник Тарасові Шевченку. На п'єдестал встановлено бюст Кобзаря, виготовлений ще перед початком Великої Вітчизняної війни. Його зберегли від наруги окупантів брати Василь і Михайло Кравчуки.

Вони закопали бюст на городі, оскільки за ним полювали агенти румунської поліції. За доносом на садибі Кравчуків зробили обшук. Однак погруддя Шевченка окупанти не знайшли. Братів жорстоко побили, але й після цього вони не зізналися.

По завершенні війни Кравчуки відкопали бюст і передали на зберігання місцевій школі. Після проголошення незалежності України члени товариства «Просвіта», громадськість вирішили, що бюст повинен прикрасити центральний майдан села.

Колектив «Укрзовнішпром» висловлює глибоке співчуття Міністру промисловості України А.К. Голубченку з приводу тяжкої втрати — смерті його матері Олександри Михайлівни.

ЧИ СТАНЕ БЕЗРОБІТНИЙ БІЗНЕСМЕНОМ?

— Цілком імовірно, — стверджує директор Одеського обласного центру зайнятості Анатолій Доцуленко. — Але якщо той безробітний пройде спеціальний курс навчання підприємництву.

— Де саме?

— При нашому центрі. Причому — безплатно, за рахунок фонду сприяння зайнятості.

Виявляється, Одеський обласний центр одним з перших в Україні організував курси для безробітних та осіб, що вирішили змінити свою професію на більш престижну, аби навчити їх азам підприємницької діяльності. Не просто безкоштовно, а й з виплатою невеликих стипендій. І з видачею — по закінченні навчання — безпроцентної позики на суму до 50 мінімальних зарплат. Щоб бізнесмен-початківець міг зробити перші самостійні кроки — зареєструвати своє підприємство чи контору, замовити необхідну документацію, виготовити печатку тощо. Усі ці виплати — теж із фонду сприяння зайнятості.

Навчання на курсах уже почалося. Потрапили туди люди зовсім не випадкові. Бо, вважають їх організатори, не кожному дано бути удачливим підприємцем, бізнесменом, як не кожен може бути актором чи художником. Тут своєрідний талант потрібен. Тому вибір на курси був досить прискіпливим, аби не викинути кошти на вітер. Найперше, визначили оптимальний вік слухачів — від 20 до 45 років. По-друге, з участю районних та міських центрів зайнятості провели анкетування й тестування, аби з'ясувати ділові й суто людські якості претендентів. Потрете, зажадали від попередньо відібраних, аби ті запропонували якісь власні бізнес- ідеї. І лиш після того, як ознайомилися з пропозиціями, скажімо, вчорашнього інженера-механіка з упровадження корисних винаходів у нове виробництво, архітектора — з найдоцільнішого розміщення та дизайну вуличних кіосків, а домогосподарки — щодо створення дитячих кафе, де можна було б ласувати нетрадиційними стравами (та ще з багатьма досить цікавими й оригінальними ідеями), сформували групу для навчання підприємництву.

Курс розрахований на шість місяців. Слухачі вивчають законодавство й основи маркетингу, ділову англійську мову й етику бізнесу, діловодство та багато ще що. Оскільки кожен має спеціальну середню чи вищу освіту, то, як засвідчили перші дні, надто великих проблем володіння усім пропонованим не передбачається. До того ж викладачі не випадкові: люди з провідних одеських вузів, зі званнями і знаннями. Та й стажування, що попереду, — поруч із досвідченими підприємцями.

А там, через півроку, після захисту дипломних проектів, перший загін новоспечених підприємців, які досі значилися серед безробітних, вийде у самостійне плавання по бурхливому морю бізнесу. Чи кожен утримається на плаву? То вже залежатиме від самої людини і, як мовиться, від фортуни.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Київський медичний держуніверситет. Четверта пара...
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Урочистості в Пересопниці

На Рівненщині відбулося обласне свято української мови та культури. Центром урочистостей стало село Пересопниця, де 433 роки тому зусиллями просвітителів з монастиря Різдва пречистої Богородиці було створено «Пересопницьке Євангеліє» — перше україномовне видання святого твору.

Біля пам'ятного знака, закладеного на честь такої української першокниги, люди поклали квіти, було відслужено молебень. Слово про «Пересопницьке Євангеліє», про витоки духовності українського народу сказали на цьому святі представники влади і церкви, письменники, освітяни, народні депутати України. Розчулювала душі духовна музика.

На святі було оголошено, що на державному рівні схвалено проект майбутнього музею української книги в Пересопниці.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівненська область.

Прокуратура рахує гроші

Із прес-конференції, яку провели відповідальні працівники прокуратури Волині, стало відомо, що недавні зміни в Законі про прокуратуру розширили повноваження прокурора. Права стали конкретніші, функції прокуратури ширші. Завдяки цьому досягнуто непоганих результатів у роботі. Як сказав прокурор області Михайло Косюта, за короткий проміжок часу на порушення в агропромисловому комплексі Волині внесено 114 приписів і подань, пред'явлено позов на півтора мільярда карбованців. Після вручання прокуратури сума зданої в банки виручки становить 50 мільярдів карбованців. Тривожною була інформація, що торік 25 депутатів сільських, районних Рад вчинили злочини, але на сесіях Рад не було дано згоди на притягнення їх до відповідальності. У мене чітка позиція, сказав Михайло Косюта, якщо депутат вчинив злочин, то він за нього повинен нести кримінальну відповідальність.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Луцьк.

Вимагачі нарвались на... СБУ

Усього кілька хвилин потрібно було групі захвату СБУ, щоб затримати в центрі Запоріжжя трьох здорованів-рекетирів, які хотіли надурняк отримати 100 доларів. Сценарій вимагачів «зелененьких»: мовляв, маєш відшкодувати збитки за пошкоджену автомашину — провалився з тріском. Схоже, їм зрадив нюх у виборі об'єкта злочинних посягань. Можете собі уявити, яким було їх здивування, коли дізнались, що вимагали долари й погрожували фізичною розправою сім'ї співробітника управління Служби безпеки...

Володимир ДУПАК.

Запоріжжя.

Пернаті погорільці

Трагісумне було прощання радгоспних пташниць з села Подільського Золотоніського району з мексіканською красунею Марією. Поки жінки, покинувши пташник, припадали до телеекрана, загорілося спочатку одне приміщення, а тоді друге. Вже пахло смаленим, а пташниці дивилися «Марію». Пожежу помітили аж з села. Поки прибігли, знайшли воду, дотла згорів пташник, а з ним півтори тисячі курей...

Хто відшкодує радгоспові кількамільйонні збитки? — Може, «Просто Марія»? Керівництву господарства необхідно зробити висновки і зауважити, що незабаром по телебаченню розпочнеться нова мексіканська епопея — «Роза» з уже добре знайомою усім Маріанною — Веронікою Кастро. Курям знову буде не до сміху...

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

50 мільйонів за зловмисника

Потужний вибух у центрі Донецька ще раз нагадав: злочинність набирає розмаху і боротися з нею треба рішучіше.

На Донеччині стало страшною реалією: озброєні формування вбивають і «просто так», і на замовлення. Щодня постріли лунають у багатьох населених пунктах шахтарського краю. Кожні два дні, як свідчить статистика, когось убивають.

Торік органи правопорядку Донеччини викрили понад 150 злочинних груп, вилучено близько 100 одиниць вогнепальної зброї, понад 700 різноманітних боєприпасів. А за минулі чотири місяці року нинішнього вже виявлено і знешкоджено 60 злочинних угруповань. Не десь на Заході, а у нас є випадки, коли крадуть людей, а потім вимагають за них страшенні гроші.

Та цей випадок навіть на такому тлі рядовим не назвеш. У центрі міста, в густонаселеному масиві Донецька, в кузові вантажного авто працівники міліції, кажуть, не без допомоги дітлахів, виявили цілий арсенал: п'ять гранатометів, гранату тощо. Спеціалісти висловили думку, що небезпечний вантаж заміновано. Тоді було прийнято рішення провести вибух на місці. Вантажку обклали плитами, обтягли спеціальною металевою сіткою. Мешканців найближчих будинків евакуювали...

Потужний вибух великої шкоди не завдав, хіба що шибки повилітали. Головне — не постраждали люди.

Кому належала машина, що простояла тут, ніби на ремонті, близько декади? Звідки й кому належали боєприпаси? На ці питання має відповісти слідство. А тим, хто допоможе виявити злодія, обіцяна винагорода — 50 мільйонів карбованців і збереження анонімності.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

БАТЬКО І СИН РОЗБИРАЛИ СНАРЯД...

Сильний вибух пролунав у селі Бочківці Хотинського району Чернівецької області. Як з'ясувалося, то розірвався снаряд часів першої світової війни на подвір'ї сім'ї Робульців. Батько, який розбирав його, щоб видобути вибухівку, залишився без ніг. Неповнолітній син, який спостерігав за татковим заняттям, загинув.

Такі випадки вже не раз бували на Буковині. Жертвами або каліками при цьому стало немало людей. А причина нещасних випадків украй банальна: в буковинських селах заведено під час Пасхи влаштовувати стрілянину з саморобних зарядів, для яких потрібні вибухівка або порох. Ось і беруться люди длубатися в старих снарядах.

У школи, технікуми, ліцеї Хотинського району цими днями вирушили правоохоронці, щоб застерегти дітей від подібних забав.

Василь БАБУХ.

3. "Ходіння" у три країни

В'єтнам

Коли літак пішов на зниження, всі припали до ілюмінаторів: який він, В'єтнам? З висоти пташиного польоту добре видно зелені рисові чеки, пальми, хатини, безліч озер, іригаційних споруд. А коли вийшли з літака, потрапили... в сауну. Але нас заспокоїли: температура «лише» плюс 39.

За 20 хвилин їзди від аеропорту до першого кварталу Ханоя ми зустріли на шосе лише кілька машин. Але міськими вулицями навіть у супроводі в'єтнамської міліції проїхати складно. Їх заполонили велосипедисти і мотоциклісти. І мені здалося,що пішки в Ханої ніхто не ходить.А зась торгують, здається, всі. В усякому разі центр міста нагадує великий базар, де можна купити взуття, футболки, капелюхи, срібло... Побачивши іноземців, торговці миттю піднімають ціни. До того ж у доларах. Потім у двоповерховому ЦУМі, який нагадує наші універмаги в районних центрах, той самий товар можна купити вдвічі-втричі дешевше. Російські спеціалісти, що мешкають у Ханої, пояснили нам, що крамарі підсовують іноземцям товар сумнівної якості. Розрахунок один: іноземець завтра поїде. Постійних клієнтів в'єтнамці поважають, тому називають реальну ціну товару, покірно міняють річ, яка не підійшла, навіть після тижневого носіння. Росіяни розповідали і про місцеву кухню, де делікатесом вважається шашлик із собачого м'яса, мозок мавпи. А найпочесніших гостей пригощають серцем та печінкою тільки-но вбитої змії і дають запити цю сиру страву свіжою кров'ю. П'ють у В'єтнамі охоче й багато. Ресторани з європейською кухнею є тільки у висококласних готелях, зате дуже багато вуличних забігайлівок, над якими красується напис «ресторан». Що він собою являє ? Кілька низеньких дерев'яних столиків з крихітними табуреточками, які стоять просто на тротуарі. Тут же на жару смажать рибу, м'ясо і подають з пивом. А із зеленню в Ханої взагалі нема проблем.

Журналіст ханойського радіо повідомив нам, що ще кілька років тому такого пожвавлення крамничної торгівлі ще не було. Компартія В'єтнаму старалась додержуватися вчення К.Маркса і В.Леніна, тому приватну ініціативу не допускала. Як і ми. А втім, вождя світового пролетаріату досі шанують у соціалістичному В'єтнамі. Біля величезного пам'ятника Леніну в центрі Ханоя у день народження вождя ми побачили урочисте прийняття в піонери і вінки з живих квітів. Правда, простим в'єтнамцям не до вождів та їхніх теорій. Треба виживати. Південь країни, який пройшов «школу капіталізму», підштовхує і північ до ринкового шляху.

Кинулись у країну і закордонні інвестори. На доданій схемі видно, хто лідирує за вкладенням капіталу в розвиток в'єтнамської економіки. Чи зможе Україна протиснутись у широко розчинені двері країни майбутнього економічного дива?

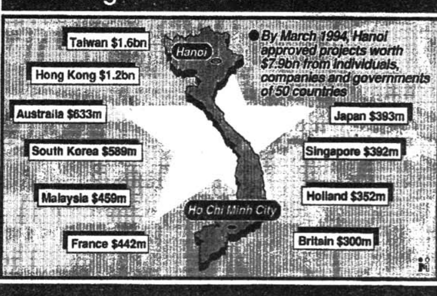
Під час переговорів з Анатолієм Зленком прем'єр-міністр В'єтнаму Во Ван Кієт висловив зацікавленість у співробітництві з Україною, яка може постачати обладнання для гідроелектростанцій, нафтодобувних підприємств, продукцію металургійних заводів. Не відмовиться В'єтнам і від торговельних перевезень на українських суднах. За прогнозами фахівців, наш товарооборот з В'єтнамом цілком може досягти межі 50 мільйонів доларів. І, певне, не так складно збільшити поставки з В'єтнаму рису, чаю, кави, кокосової олії. Дуже необхідний для нас і в'єтнамський каучук, який господарі запропонували отримувати так: взяти в оренду землю і посадити там каучукові дерева. Це колись зробили німці, а нещодавно білоруси.

Певне, під час офіційного візиту в Україну, який намічено на першу декаду червня, прем'єр-міністр В'єтнаму Во Ван Кієт обговорить конкретні питання торговельного та економічного співробітництва. Аби лише встигала наша занепала економіка за в'єтнамською, яка розвивається, не потонули б зацікавленість та пропозиції в'єтнамської сторони у нашій необов'язковості, інертності та чиновницькій загальмованості. Мені здалося, що саме зараз Україна може знайти своє місце у в'єтнамській економіці, котра може вивести нас на ринки інших країн Південно-Східної Азії.

У будь-якому разі міністр закордонних справ Анатолій Зленко зміг зацікавити керівників та представників ділових кіл В'єтнаму розвитком партнерських зв'язків з Україною. І тепер українські дипломати передають долю співробітництва в руки галузевих міністерств та відомств. Щоб воно розвивалося високими темпами, необхідно прискорити і роботу зі створення дипломатичного представництва України у В'єтнамі. Це об'єктивно диктують можливості входження у новий для України регіон світу, що відкрилися після візиту А.Зленка.

Після досить плідних переговорів українська делегація вилетіла з Ханоя на батьківщину. Шлях лежав через Індію, де дозаправлявся наш Ту-134. Спочатку в Калькутті, а потім у Делі. Збулося давнє повір'я, яке нам розповідали в Кутуб Мінафі: ми ще раз побували в Індії.

Олександр БІЛИК.

На партнерів ракети не націлюють

У Білому Домі віце-прем'єр-міністр України Валерій Шмаров і віце-президент США Ел Гор в урочистій обстановці підписали Меморандум про взаєморозуміння між урядами України і США щодо передачі ракетного обладнання і технологій.

Грунтуючись на спільному інтересі до підтримання та зміцнення міжнародного миру і безпеки, говориться в документі, уряди обох країн готові разом протидіяти розповсюдженню ракетного обладнання і технологій, які могли б сприяти розробці або придбанню ракетних систем для доставки зброї масового знищення. Меморандум передбачає комплекс заходів, спрямованих на суворий контроль за поширенням ракетних технологій, проведення спільних інспекцій, консультацій у цій галузі, обмін відповідною інформацією у разі передачі ракетного обладнання і технологій. Разом з тим в Меморандумі наголошується, що режим контролю за ракетними технологіями виключає створення перешкод для розвитку української національної космічної програми або співробітництва з іншими ракетно-космічними державами в цій сфері. Підписанням цього документа США фактично визнали справедливі інтереси України в збереженні і подальшому розвитку наукового, технологічного і виробничого потенціалу України в ракетно-космічній галузі. Ця домовленість також означає, що Україна визнається рівноправним учасником міжнародної кооперації та суб'єктом світового аерокосмічного ринку.

Другим важливим підсумком роботи української делегації на чолі з Валерієм Шмаровим в американській столиці стало прийняття Спільної заяви, в якій уряди обох країн підтверджують свою відданість побудові відносин партнерства, взаємної довіри і поваги, дальшої розбудови нових відносин у справах безпеки та оборони. Визнаючи позитивний внесок України в справу ядерного роззброєння, конкретні кроки по деактивації ракетних комплексів в Україні і в цілому реалізацію Тристоронньої заяви, уряд Сполучених Штатів Америки у відповідь оголосив, що після 30 травня цього року американські стратегічні ракети більше не будуть націлені на Україну. В цьому документі також оголошується, що з тієї ж дати американські ракети не будуть націлені на території й інших країн, що свідчитиме про зменшення ядерної загрози у світі в цілому.

Виступаючи на церемонії підписання у Білому Домі, віце-президент США Ел Гор підкреслив, що протягом року своїми діями в багатьох галузях Україна довела, що вона є надійним і відповідальним партнером.

Підписанням і прийняттям цих важливих українсько-американських документів зроблено ще один крок на шляху до виконання наміченої президентами України і США Л.Кравчуком і Б.Клінтоном програми широкого розвитку двосторонніх відносин. Досягнуто домовленості щодо подальших контактів обох сторін.

Від імені Президента і уряду нашої держави Валерій Шмаров запросив віце-президента США Ел Гора відвідати Україну в зручний для нього час. Запрошення було прийнято з вдячністю.

У роботі української урядової делегації брали участь заступник міністра закордонних справ Борис Тарасюк, генеральний директор Національного космічного агентства Володимир Горбулін, заступник міністра машинобудування, військово-промислового комплексу та конверсії Валерій Казаков, група працівників МЗС і посольства України в США.

Прес-служба посольства України в США — Укрінформ.

Долар надійніший за родове коріння

Проблеми

Кілька тижнів перед великодніми святами в посольстві України в Кишиневі не замовкали телефони. Причина — постанова Чернівецької обласної Ради про нові митні збори за проїзд територією області. На думку громадян, які обривають телефони, Чернівці тепер закриті для середньостатистичного молдовського обивателя.

Уперше платити слід доларами, а де їх узяти, приміром, громадянинові Молдови, мінімальна заплата якого в перерахунку на «зелені» становить на місяць «аж» 3,5 долара, а середня — 12? Ставки на митницях, тим часом, такі: з легкового автомобіля — 10, мікроавтобуса — 20, автобуса — 50 доларів США. Тарифи ці розраховані для жителів СНД. Не обминає постанова обласної Ради також і громадян України, які не мають чернівецької прописки. Власник легкового автомобіля має сплатити за перетин кордону області 0,2 відсотка мінімальної зарплати. З мікроавтобусів беруть четверту частину, а з автобуса — половину мінімального заробітку.

Обласні власті пояснюють це необхідністю облаштувати прикордонні пропускні пункти. Бюджет на це не розрахований. А тут така хороша стаття додаткового доходу, як не скористатися! Проте, за економічними підрахунками депутатів випустили з уваги чинник побутовий, а може й політичний. Чернівецька область і молдовські райони з давніх давен зв'язані не тільки дружніми, а й родинними зв'язками. 600 тисяч українців проживають у Молдові, чимало молдован — на Буковині. Традиційно молодь з північних районів Молдови їхала на навчання до Чернівців і, навпаки, багато абітурієнтів, у тому числі й з українських родин, поступали вчитися в Кишиневі й Тирасполі. Більшість там і осіла. Раніше за це ярликів не чіпляли і не переслідували цьому. Рішення Чернівецької обласної Ради провело між дітьми й батьками межу, яку дуже важко переступити через економічну неспроможність. У простих смертних як в Україні, так і в Молдові долари в кишенях не шелестять.

Серед молдовської інтелігенції, політичних лідерів — чимало вихідців з Чернівецької області. Звідти ж родом і митрополит кишинівський Володимир. Але якщо батюшку паства в біді не залишить і на мзду митникам нанесе, то як бути робітникам, селянам і прирівненим до них за рівнем життя лікарям, учителям, студентам?

Чернівецькі власті, не відаючи того, кидають тінь на політичний Київ, ускладнюючи його відносини з Кишиневом і граючи на руку опозиції з Народного фронту Молдови. НФМ, не перестаючи повторювати про утиснених румунів на Буковині, тепер має козирну карту. Втім, корективи в постанову, хоча б для населення Молдови, внести ніколи не пізно. Була б, як-то кажуть, добра воля.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

P.S. Ситуацію коментує перший заступник голови Державного митного комітету України Е.Мірошниченко. «Рішення про стягнення збору за проїзд територією області було прийнято Чернівецькою облрадою на підставі декрету Кабінету міністрів України про місцевий податок, прийнятого минулого року. Документом передбачено, зокрема, такі розміри зборів: з легкового автомобіля громадянина нашої держави — 0,3 відсотка мінімальної заробітної плати, з іноземця — 10 доларів США. Збирання має проводити служба міжнародних автоперевезень України. Порушення закону в цій ситуації лише в тім, що законодавством про валютне регулювання заборонено стягувати мито у валюті, а тільки в карбованцевому еквіваленті. В матеріалі йдеться про той випадок, коли законодавство доведене до абсурду».

Кошти в інтелект

Програми

За деревами не видно лісу. За цифрами отриманих і бажаних грошових іноземних вкладень у кризову українську економіку непомітна гостра потреба в інвестиціях саме в інтелектуальне майбутнє нашої держави. На сучасному етапі інтелект держави визначається рівнем освіти не лише вищої ланки керівників, а й середньої разом із робітничою. Скажімо, у тій же Німеччині чи Японії кваліфікація усіх співробітників підприємства розглядається як частка загального капіталу. А інвестиції, які вкладаються у кваліфікованих співробітників — їхнє навчання, перекваліфікація, розцінюють як інвестиції у виробництво.

Схоже, така практика виникає і в Україні. Нещодавно у Кременчуці відкрився перший україно- німецький модельний центр для навчання українських викладачів і фахівців новим технологіям у машино- та автомобілебудуванні. Модельний проект у Полтавській області є частиною німецької програми надання консультативної допомоги Україні. Центр, створений на базі одного з вищих професійних училищ, має в першу чергу готувати українських викладачів, а також фахівців у цій галузі для Кременчуцького автозаводу, висококваліфікованих робітників для цього підприємства.

Центр оснащено новими технологіями, які дають змогу готувати спеціалістів для обслуговування сучасної комп'ютерної та електротехніки, що застосовується на верстатах і лініях з програмним управлінням. Концепція модельного проекту була узгоджена між німецькими та українськими експертами. Плановано, що невдовзі ще два схожих модельних центри, де готуватимуть спеціалістів середньої ланки для банків та сфери торгівлі, буде відкрито в Україні за сприяння німецької сторони.

Сергій ДАНИЛЕНКО.

На знімку: підготовка фахівців у модельному центрі відбувається з використанням нових навчальних технологій.

Зустріч посла з Патріархом

Посол України в Росії Володимир Крижанівський зустрівся в Москві з Патріархом Московським і Всея Русі Алексієм II. Під час розмови відбувся обмін думками щодо надання автокефалії Українській православній церкві під керівництвом Патріарха Володимира. Зазначалося, зокрема, що це могло б позитивно вплинути на можливий процес об'єднання трьох православних церков України. Український посол та російський Патріарх також порушили питання про встановлення поклонного хреста на кордоні України, Білорусі та Росії — з такою ідеєю до керівників трьох слов'янських країн звернувся московський скульптор В. Кликов.

Культура

Хай живе оптимістична грецька трагедія рік у рік!

Якщо грецьку трагедію розкласти до молекул у сакральній, естетичній, політичній, юридичній системі координат, а потім синтезувати в сорока шести категоріях, то отримаємо або Сальвадора Далі з його оптимістичним апокаліпсисом, або фестиваль «Нові зірки старого року». Другий після «Червоної рути» фестиваль сучасної музики, який дав концепцію прямої демократичної дії. І світська акція, що ввела в обіг, де крутилися такі пригнічені поняття, як «комплекс меншовартості», «провінційність», «залишковий принцип» — нерадянське словосполучення «національна еліта». За Жданова за такі слівця можна було й до постанови потрапити. Але не будемо себе обманювати, вона й досі ріже слух, ця мічуринська лексема, повернена суспільству.

Маємо перший український Олімп. Коштами філій заокеанських «Пепсі-коли», «Моторолі», спільних «Ютелу», «Комори» та ін... У сорока шести категоріях старанням ради незалежних експертів названо 40 небожителів з офіційно запротокольованими ознаками красності. З них 19 творчих осіб, 8 музичних колективів, 8 творів, 5 організацій. Одна категорія — «кращий музичний кліп» — не дала жодної номінації, бо... не дала. Про нових зірок для УТ-1 або УТ-3 (на вибір) готують 20 серій музичного телефільму. Всі, хто з творчих, психологічних чи планетарних причин залишився поза Олімпом, по телефону й у особистих розмовах висловили авторові фестивалю Кирилові Стеценку все, що вони про нього думають. Найбільші дипломати зробили це через пресу.

Музикантів годували бутербродами, гарячими обідами й легковажними обіцянками за сприятливого збігу обставин виплатити ще й гонорар. Кошторис фестивалю вилився в цифру 60 тисяч доларів. Реально грошей було втричі менше. За національними вікнами — економічно непевна пора року. Такі потенційні спонсори ідеї «...Зірок», як «Міцубісі» чи «Форд», чекають, коли зміниться законодавство й нарешті можна буде відновити роботу. У результаті журналісти мали змогу поговорити на вічну для «чистого мистецтва» тему — гонорари. З цієї ж нагоди два з трьох фестивальних днів у одній з гримерних у добре відрежисований істериці бився художник, вимагаючи протягом п'яти хвилин свої півтисячі доларів і погрожуючи негайно зняти з-під стелі залу спонсорські рекламні плакати, ним виконані. Довелося терміново платити. В Америці на фестивалі «Греммі» художникам, звісно, теж платять, а от музикантам — ні. А на наших фестивалях, до речі, дедалі більшої популярності серед організаторів набирає ідея вступного внеску за право виступити.

Що краще: щоб український «Греммі» робив такий концептуаліст і естет, як Стеценко, чи просто хороший організатор, нехай він буде хоч і концептуальний злочинець, який виїде за рахунок Пугачової і Розенбаума? В такому разі пропонуємо перейменувати фестиваль на «Старі зірки старого СРСР»... Фестиваль звів докупи все — від кращих співаків у жанрі традиційної естради (Оксана Білозір і Василь Зінкевич) до рок-гурту альтернативної музики, в тому числі й андеграунд, індепендент, а також стилі пошуку незалежної естетики («Вій»), від кращого ліричного шлягера («Ти подобаєшся мені»), група «Анна-Марія») до кращого музичного фотографа (Василь Василенко) — на рівні концепції. Не бралися до уваги такі поняття, як вислуга років чи ім'я в боротьбі з метрополією. Йшлося про творчий доробок за останній рік — не менше і не більше. Не було спроби розділити букет відзнак, які отримали Таїсія Повалій, Олександр Пономарьов (перша — кращий музикант року й краща поп-співачка, другий — найбільше відкриття року й кращий поп-співак) і «Брати блюзу» (кращий музичний колектив і кращий поп-гурт концептуально-мистецького напряму) — по квіточці на брата (сестру).

Спалахнула дискусія, чи можна на національному фестивалі взяти три ноти в типовій американській манері типовою для Америки англійською мовою. І чи не варто відповідального за це Стеценка відправити ще на 9 місяців до Америки, нехай вивчає досвід і не каламутить нам стерильну чистоту кабінетного національного відродження... Одне слово, цілком нормальний перебір подій, позицій і оцінок як для цілковито нової ідеї українського «Греммі».

— Кириле, є фестиваль і є церемонія відзначення кращих музикантів. Це одне й те саме?

— Церемонія могла б відбуватися, скажімо, на сторінках преси. Фестиваль — благодатне середовище для такої акції. На нього ми запросили переможців загальнонаціональних конкурсів, хіт-парадів, лідерів соціологічного опитування, спеціальних гостей, внесок яких у музику не викликає сумнівів, і оригінальних митців, котрі доповнюють загальну картину.

— Чим відрізняється «Греммі» від хіт-параду?

— Є три типи визначення красності. Перший — дослідження попиту через фінансові результати продажу продукції, скажімо, лонгплеїв чи синглів. У нас поки що цього немає. Другий — опитування, в тому числі й хіт-парад. Однак можливий варіант,коли група, екзистентна до певного типу музики, мовчить, а відповідають інші люди. Хто пише на телебачення? Здебільшого пенсіонери. Хто телефонує на радіо? Земляки, друзі й знайомі. В кого більше друзів, той і переміг. Хоча те, що Марійка Бурмака чотири місяці очолювала хіт-парад, свідчить про об'єктивність. І нарешті, експерти.

— У тебе працювала група експертів з 13 чоловік. У забобонній Америці цим займається не 13 інтелектуалів, а National Academy of Recording and Science Arts.

— В Америці цим займаються 10 тисяч експертів, але в нас і 10 тисяч музикантів не набереться. Критерій — фаховість, себто освіта й самоосвіта (бо в консерваторії рок-н-ролу не навчають). Людина має бути компетентна, фізично присутня на більшості українських фестивалів і занурена в музичний процес. У нас є чимало людей, які компетентні в російській музиці й тій вторинній хвилі, яку провокує російська музика в Україні. Є цілий пласт культури, орієнтований на Москву й Петербург, який залишився поза фестивалем. Добираючи авторитетних експертів, я намагався застосувати принципи територіального, професійного й антикорпоративного розсіяння.

— Яка різниця між «... Зірками» і «Червоною рутою»?

— «Рута» — фестиваль селективний, він добирає з низів і провокує появу нових талантів. Подальший етап — загальнонаціонального санкціонування — недопрацьовується. Є «Пісенний вернісаж», який називає себе фестивалем фестивалів. Це традиційний державний істеблішмент, не дуже чутливий до завтрашнього дня. «... Зірки» теж у чомусь консервативні, бо вони підбивають підсумок, але вони реактивніші стосовно того, що відбувається в житті. «... Зірки» — фестиваль, принципово неальтернативний до будь-яких жанрів, стилів, імен і фестивалів. Навпаки, інтегративний.

— «... Зірки» можна назвати авторським фестивалем. Навіть режисуру ти нікому не довірив.

— Це дуже тонка матерія. Легко сховатися за драматургію шоу, запросити балет, циркачів, діток — і задурити голову публіці. А можна створити атмосферу інтимності між музикантами, ведучим й публікою. Я визнаю драматургію музики, тоді як театральний режисер переведе все в інший жанр. Але через те, що мені довелося до останніх хвилин займатися діставанням грошей, — тут були прорахунки. Це звучить так, ніби я виправдовуюсь. І це нагадує мені грецьку трагедію, коли й учасники, й глядачі знають, що все закінчиться трагічно. Але є невідворотність долі, й герой мусить іти до кінця. Іншого виходу просто не було. Єдиний інший вихід — не робити фестиваль.

— Фестиваль відбувався в імпровізаційній манері, яка мені здалася ціннішою за залізний сценарій якоїсь апріорі філістерської забави. Питання іншого порядку, що деяких огріхів можна було уникнути... На останньому концерті ти грав рок-н-ролл на скрипці. Не знаю, чи хтось у нас може виконувати на такому рівні рок-ролл чи джаз. Може, все-таки варто займатися не елітою, а собою, хоч би яке невиразне місце цієї еліти в суспільстві було?

— У мене вдома стоїть синтезатор, на якому можна писати все, від пісень до симфоній, роками не виходячи на вулицю. Штучний рай. Поки його не було, я про нього мріяв. А коли він з'явився, настав інший час. Голландія стоїть нижче від рівня океану. Над нею витає ідея, що будь-якої миті можливий потоп. Для України цей океан — Росія. Скрипкою тут не зарадиш.

Розмову вела Людмила МИКИТЮК.

На знімку: Ірина Шинкарук увійшла до номінації в категорії «відкриття року».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Кримінальний тиждень

У міліцію стріляють і цькують її собаками

Вночі у Кривому Розі нетверезий робітник будівельного управління Тимченко у під'їзді за місцем проживання кілька разів вистрілив з мисливської рушниці по вхідних дверях сусідніх квартир, а потім вийшов на вулицю і почав погрожувати перехожим. На заклик очевидців прибула оперативна група міліції. Тимченко вистрілив у міліціонерів і поранив у груди та в руку водія, сержанта міліції Морозова. Співробітники міліції були змушені застосовувати зброю. Від отриманих поранень правопорушник помер на місці. Морозова госпіталізовано.

А в Києві на бульварі Дружби народів біля «Шашличної» заступник директора цього закладу, перебуваючи у нетверезому стані, з хуліганських спонукань нацькував двох своїх собак на групу працівників міліції Печерського РУВС. Одна собака вкусила за руку та ногу старшину міліції Б. Хулігана затримано.

Хазяйнують, як удома

На околиці міста Городок Львівської області четверо невідомих зупинили автомобіль «Мерседес», яким керував його власник — громадянин Польщі У. Погрожуючи пістолетом, нападники відібрали машину в хазяїна і зникли. Але завдяки оперативним розшуковим заходам міліції зловмисникам далеко втекти не вдалося: затримано всіх чотирьох. Вони виявилися співвітчизниками потерпілого. Викрадений автомобіль вилучено.

«Заправлялися» при свічці

Біля села Велика Бігань Берегівського району Закарпатської області троє місцевих нероб (1976—1978 років народження) просвердлили отвір у трубі недіючого нафтопродуктопроводу Прикарпатського районного управління нафтопродуктопроводів. Від запаленої свічки, яку один із зловмисників тримав у руках, на ньому загорівся облитий дизельним паливом одяг. Від отриманих опіків тіла правопорушник невдовзі помер у лікарні. Вилилося близько 3 тонн палива, яким забруднено 0,2 гектара землі колективного сільгосппідприємства «Колос».

Центнер соломки у «Жигулях»

У Лебедині Сумської області працівники міліції затримали трьох місцевих нероб та жителя Чернігова, які на двох автомашинах «Жигулі» перевозили понад 105 кілограмів макової соломки.

***

Минулого тижня розкрито 180 тяжких злочинів, у тому числі 23 вбивства, 17 випадків смертельних тілесних ушкоджень, 10 згвалтувань, 19 розбійних нападів та інші. Викрито і знешкоджено 40 злочинних груп. У затриманих вилучено 3 автомати, 13 пістолетів, 3 гвинтівки, 5 мисливських рушниць, 10 одиниць саморобної вогнепальної зброї, 16 гранат та понад 2,1 тисячі патронів до різної зброї.

Виявлено 312 фактів, пов'язаних із незаконним обігом наркотиків. Перепинено діяльність 22 злочинних груп наркоділків. Порушено понад 300 кримінальних справ, у тому числі 56 — за збут. Затримано 335 чоловік. Серед них 272 без явного роду занять, 4 учні середніх шкіл та 17 жителів країн СНД. Вилучено понад 653 кілограми наркотичної сировини.

Григорій ТИЧИНА.

Прес-центр МВС України.

Від редакції

ЦЕРКОВНЕ ЖИТТЯ — ТЕМА ДЕЛІКАТНА

«Чи блаженні наївні?» — під таким заголовком 11 березня ц.р. «Голос України» переповів зміст публікації газети «Мегаполис-Экспресс», вміщеної там 17 листопада 1993 року.

Помилковим, мусимо визнати, був самий факт передачі змісту інтерв'ю «Мегаполис-Экспресса». Вже тому, що йдеться в ньому про справи церковні, а газета «Голос України» — видання державне. А державі не слід у жодний спосіб втручатися у церковні питання, тим більше — делікатні. Отож наперед нам слід взагалі відмовитися від публікацій, які так чи інакше трактують життя церков.

У «Голосі України» слідом за згадуваним вище виданням було сказано, що «отцю Віктору» сповідувався й Президент України, а це є неправда, сказана, очевидно, для того, щоб надати певної ваги «отцю». Й переповідалася вигадка з того ж «Мегаполис-Экспресса», що «народні депутати України В. Червоній, М. Поровський, О. Зінченко, О. Гудима, Д. Павличко, Л. Скорик, В. Яворівський, Б. Олійник «пасуться» на Пушкінській, 36, одержуючи від Філарета долари, продукти, коньяки, тканини тощо». Далі йдуть образи на адресу Української православної церкви — Київського патріархату...

Ми приносимо своє вибачення Президенту України, згаданим у тій публікації колишнім і нинішнім народним депутатам України за тиражування в нашій газеті взятих з іншого видання образливих вигадок. Просимо також вибачення у ієрархів УПЦ-КП.

УТОЧНЕННЯ

В матеріалі «Олександр Попов: «Я їм нічого не обіцяв» («ГУ» за 25 березня 1994 року) третє речення «Розглянувши справу, суд встановив, що факти, викладені в матеріалі, мали місце, крім одного») слід читати: «Розглянувши справу, суд встановив, що тільки один факт не відповідає дійсності».

Карткові таксофони Утел — сучасний зв'язок зі світом

Утел — компанія, створена українськими підприємствами зв'язку, AT&T (США), Deutsche Bundespost Telekom (Німеччина), PTT Telecom (Нідерланди) — має за честь запропонувати Вам перші в Україні телефонні картки.

Це картки для таксофонів Утел, які встановлюються в Україні. Скористайтеся можливістю швидко і якісно зв'язатися з будь-якою країною світу.

За додатковою інформацією щодо Утел та карткових таксофонів звертайтеся за адресою:

**Україна 252030, Київ,
вул. Б. Хмельницького, 38
тел.: (044) 229 83 66
(відділ продажу)
факс: (044) 229 83 73**

U'tel
UKRAINE TELECOM
УКРАЇНСЬКІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ

"Индийский торговый дом"
предлагает
со склада в Киеве
широкий ассортимент
летних товаров:

- костюмы, футболки, тенниски, рубашки и т.д.,

а также :
- изделия из мохера и кашемира;
- кожаные пальто, куртки, обувь и галантерею;
- косметику

и еще многое из того, чем богата Индия.

Контрактные поставки индийских тканей

Значительные скидки для крупных оптовых партий, любая форма оплаты.

Киев-062
пр. Победы, 77-А
тел./факс (044) 443 4600
тел. (044) 442 4326

Предприятие «ПРОГРЕСС» продает:

дизельное топливо;
туалетную бумагу;
сахар;
контейнеры металлические для стройматериалов;
бочки металлические 200 л;
порошок стиральный «Лотос»;
автомобиль ГАЗ-53;
двигатель СМД-17;
автошины для автомобилей «Таврия»;
кабель силовой и телефонный;
трансформаторы масляные;
комплектные трансформаторные подстанции 100, 250, 400, 630 КВА.

Наш адрес: гор. Украинка Киевской обл, ул. Связи, 1, а/я 89.

Тел.: (04472) (272 из Киева) 2-11-31, 2-13-52.
Тел. в Киеве: 472-78-26; fax: 2-13-52.

До уваги керівників підприємств акумуляторного виробництва

Коломийський завод «Електрооснастка», продовжуючи формувати портфель замовлень на 1994—1995 роки, пропонує для реалізації ливарні форми для виготовлення свинцевих пластин акумуляторів різних модифікацій, які використовуються на ливарних машинах типу УСОТ-1, ЛГЛТ.

Форми виготовляються за унікальною технологією британської фірми «Хлорайд технікал лімітед» з високоякісного ливарного чавуну марки «Механіт».

Форми, виготовлені за цією технологією, мають великий строк служби, відливки повністю зберігають високу точність розмірів і якість.

Роботи виконуються за доступними цінами і в оптимальні строки.

Адреса: 285200, Коломия Івано-Франківської обл., вул. Горєлова, 12, тел. 2-06-15.

Арбітражний суд Львівської області (м.Львів, вул.Винниченка, 3) порушив справу № 2/204 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Аркон» (м.Львів, вул.Зелена, 111, р/р 467042 в АК «Електрон Банк» МФО 325213).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Бюлетень нормативних актів міністерств і відомств,

який Ви можете передплатити, починаючи з будь-якого місяця, дасть Вам змогу оперативно одержувати всі без винятку тексти нормативних актів міністерств і відомств, що тільки-но пройшли державну реєстрацію в Міністерстві юстиції України. Це нове щомісячне видання випускає Український державний центр правової інформації Міністерства юстиції України.

Крім того, Ви можете передплатити аналітичний ПОКАЖЧИК, який буде для Вас надійним дороговказом у динамічному масиві законодавчих і нормативних документів, що виходять в Україні, а також ЗБІРНИК текстів нормативних актів вищих державних органів.

Якщо Ви бажаєте мати у себе систематизований масив нормативних актів за 2—3 роки, пропонуємо автоматизовані інформаційно-довідкові системи «ЗАКОН» і «КОДЕКСИ УКРАЇНИ». Автоматизовані бази даних оперативно поповнюються.

Для оформлення передплати слід звернутися безпосередньо до центру за адресою:
252042, Київ-42, аб/с 312.
Тел. 268-22-16, 261-90-59.

Автотранспортникам

Цифровой коммутатор зажигания для ГАЗ, ЗИЛ и др. (вместо и лучше ТК-102).

Крышки прерывателя разные

Провода бортовые и высоковольтные

Реле разные

Свечи и наконечники

Фильтры масляные (ВАЗ, «Москвич», «КамАЗ», «Татра», «Икарус»)

Прокладки, диски сцепления — АТИ, РТИ и т.п.

«Урал» — 43202 (дизель) — 250—300 млн крб.

Тел. (044) 417-29-49.

Фейлетон

Двірник — найважча посада,

переконався я, помінявши на якийсь час професію

Довгий час я вважав, що навіть найнеспростовніші закони природи містять винятки. Ця думка зринала, коли пізно увечері переступав поріг свого будинку, підсмикуючи водночас брюки, аби ненароком не вляпатись у калюжу, про яку, за браком у під'їзді електричної лампочки, можна здогадатися, таки тхне, та ще побоюючись ослизнутися на тому, що не доніс до дерева Прем'єр — сусідський собака. Цієї миті я думав про те, що попри невідворотність весни, у моєму конкретному узятому під'їзді крига не скресла. Перед виборами тільки й розмов було: «За прибиральника — проголосували б, як один».

Зрештою, це остаточно вплинуло на моє рішення: або «вибити» для свого двору двірника, або узятися тимчасово за мітлу самотужки. Але вже наступного ранку, ще не продзеленчав годинник, за стінкою моєї квартири щось зашурхотіло: шур-ш-шур-ш, шур-ш...

Чоловік у джинсовому одязі з мітлою в руках, якого я побачив на маршових сходах під'їзду, справив таке ж враження, як криголам «Ленін» на пінгвіна далекого зарубіжжя, коли йому вперше привезли гуманітарну допомогу з материка.

Світ таки не без криголамів

«Криголамом» виявився незалежного характеру студент політеху, який вільно володів трьома іноземними мовами, і трьома сотнями політичних анекдотів. Підхалтурює у під'їзді він не тому, що бракує на «Пепсі», а просто це заняття його «розвантажує». Той, хто влаштував йому це заняття, «розвантажується» в інший спосіб. Влаштовує вдень позачергову, і без усяких клопотів, кремацію небіжчиків на одному із цвинтарів. Еге ж, має залізні нерви, бо інколи вночі ще й підробляє тамадою на весіллі. Якщо вірити студенту, його шеф залишить позаду будь-якого підприємця, бо має чималенький штат помічників, яким створює робочі місця, укладає собі бізнес-план, в якому робочий час розписаний по хвилинах. Його люди працюють на базарах-товчках, де торгують усіляким причандаллям, та в підземних переходах, куди звозять поцуплені з присадибних ділянок квіточки, у центрі Києва, де зранку до вечора обмінюють купони на рублі, рублі — на тверду валюту, або ж на березі Дніпра, де браконьєрськи виловлюють на продаж сомів і щук. І звісно, тут: де треба — помахати віничком. З кучерявої розповіді студента поставав такий собі аль-капоне від житлово-комунальної сфери, який не тільки створює нові робочі місця, а й заохочує до потогонної системи ліпше за державу. За чистоту на двадцяти подвір'ях протягом місяця він платить 50 «зелених». Це дурниця, що прогрес почався з винаходу колеса, повідомив мій співрозмовник, він почався — з експлуатації. Тільки за соціалізму експлуатація не винагороджувалась належно, як на Заході. Ось чому Захід має просто пенсіонерів, а Україна — працюючих пенсіонерів, що в принципі, — безглуздя. Тоді як більша частина підприємств стоїть, тим, хто сидить (по домівках) сплачують середній заробіток. А вдома всеодно не всидіти. Тому люди й звертаються до першого-ліпшого роботодавця. До того, хто допоміг і йому, студентові. То, зрештою, хто ж він, цей невідомий геній? Студент-антимарксист дивується на мою наївність: «А хто ж вам скаже?! Двірник»...

Двірник — це не професія

Керівник житлово-експлуатаційної контори вивчав мене так уважно, як ощадну книжку на пред'явника. Його брав сумнів, що вчорашній інженер, яким я представився, впорається зі звалищем відходів у районі десятка дворів і кілометром-другим захаращених маршових сходів у багатоповерхових будинках житлового масиву. Зрештою мене направили на інструктаж до такого собі Архипа Устиновича, котрого називали зовсім по-сучасному — «Менеджер».

Вислухав. Викурив дармову сигарету. Дорікнув, що влаштовуюсь на роботу без будь-яких документів, але на моїй кандидатурі все-таки хрест не поставив. «Про оплату говоритимемо, якщо підійдеш, а чи підійдеш — покаже випробний термін». Для того, щоб до моїх здібностей придивитись, з'ясувалося, вистачить тижня. Менеджер подякував за сигарету і відіслав мене... по наряд.

Наряд на роботу видавала красуня, якій було не до того: певно, збиралася на конкурс «міс мікрорайону», бо головну увагу приділяла не мені, а парфумам. Те, що стосувалось моєї роботи, я занотовував. Процитую: «З'їздити до Борисполя, де на розі центрального універмагу Світлана Костянтинівна, вбрана у жовту сукню, передасть для Менеджера два кошики свіжих квітів, і закинути на станції метрополітену «Шулявська», «Дарниця», «Лівобережна», «Університет», віддати тому, хто поцікавиться курсом українського карбованця до монгольського тугрика. На станції «Дарниця» біля «Дитячого світу» залишити молодику в темному плащі і в окулярах 10 блоків цигарок «Президент» і коробку з «Примою», а від негра, котрий назве себе Бобом Романенком, забрати для Менеджера сто пар італійських панчох. Після цього повернутися до «офісу» за трьома валізами і передати їх на поїзд до Прибалтики, який відходить удень з четвертої платформи Київського вокзалу. Відвезти листа за якоюсь адресою, обміняти 50 розірваних упоперек доларів, з'їздити на дачу в Осокорках (адреса додається) і перекопати п'ять соток городу. Біля магазину «Сантехніка» одержати від чоловіка у солом'яному брилі три чеські змішувачі і чорний унітаз.

В разі, якщо залишиться вільний час, довідатись про ціни на Лук'янівському ринку і справитись про квитки на концерт Пугачової...»

То скидалося швидше на зловтішний жарт, ніж на пропозицію спробувати свої сили на новому робочому місці. Я навіть подумав, що це добре, коли винятки з правил спростовують найочевидніші речі, як-то прихід весни. Не скресає в моєму під'їзді — і нехай, пацюки ж не стукають у двері... А ще подумав, що двірник, зрештою, це вже не професія, а посада, якої треба заслужити. Їй-богу, Менеджер і студент це підтвердять. І ніякі вони не винятки з правил, а цілком типові сьогодні персонажі великого ринкового спектаклю. Звісно, від себе вони мене «відбрили», але спасибі й на тому. «Відбривають» сьогодні багатьох, а завтра «відбриватимуть» поголівно: безробіття — не цукор. А час, коли інженери десятиліттями грали на роботі в преферанс і в'язали на спицях, вже канув у Лету.

Конституційне право на праі за своєю природою, — утопі, право, бо якщо хочеш що-небудь змінити у своїй біографії, — а ми наважилися багато змінити в біографії цілої держави, — за робоче місце треба боротися, переконуючи роботодавця власними діловими якостями. Адже це так просто: не відпрацьовувати робочу зміну, а заробляти гроші, що зараз і пропонують. Хто? Двірник і схожі до нього. А треба, щоб це пропонувала держава.

Сергій ВЛАД.

Спорт

Заокеанські мандри шепетівців

Футбол. Першість країни. Перехідна ліга. 25 тур. «Промінь-АПК» — «Торпедо» — 3:0, «Медик» — «Віктор» — 0:2, «Авангард» —«Сурож» — 1:1, «Хутровик» — «Фрунзенець» — 0:1, «Сілур» — «і арт» — 1:1, «Оскол» — «Нива» — 1:4, «Фетровик» — ФК «Львів» — 0:3, «Бескид» — ЦСК ЗСУ — 1:2.

Першість країни. Друга ліга. 34 тур. «Титан» — «Меліоратор» — 1:1, «Чайка» — «Чорноморець-2» — 0:2, «Войковець» — «Таврія» — 0:0, «Дружба» — «Бажановець» — 2:2, «Азовець» — «Медіта» — 1:0, «Газовик» — «Динамо» — 0:0, «Галичина» — «Вагонобудівник» — 2:0, «Дністер» — «Шахтар» — 1:1, «Зірка-Нібас» — «Металург» — 1:0, «Рось» — «Явір» — 1:0, ФК «Бориспіль» — «Нафтохімік» — 2:1.

Першість країни. Перша ліга. Пропущений матч 30 туру, «Норд-АМ-Поділля» — «Динамо-2» — 0:1. Грицина, 64 (0:1).

Чемпіонат країни. Вища ліга. 28 тур. «Шахтар» — «Верес». 3:0. 3000 глядачів. Кривенцов, 30 (1:0), Матвєєв, 40 (2:0), Матвєєв, 41 (3:0), **«Динамо» — «Темп».** 0:0. 3500. На 51-й хв. киянин Мізін не реалізував пенальті. **«Металіст» — «Буковина».**1:1. 6000. Майборода, 31 (1:0), Фінкель, 85 (1:1). **«Металург» — «Волинь». 2:0.** 4500. Саприкін, 56 (1:0), Дудник, 89 (2:0). **«Дніпро» — «Зоря-МАЛС». 0:0.** 3000. **«Карпати» — «Нива» (Вінниця). 2:1.** 8000. Нагорняк, 42 (0:1), Плотко, 62, з пенальті (1:0), Валенко. 84 (2:1). **«Кремінь» — «Торпедо». 1:0.** 7500. Хвань, 51 (1:0). **«Таврія» — «Кривбас». 2:0.** 1500. Антюхін, 3 (1:0), Опарін, 86 (2:0). **«Нива» (Тернопіль) — «Чорноморець». 0:0.** 15000.

	В	Н	П	М	О
Динамо	18	10	0	51-19	46
Шахтар	16	8	4	50-24	40
Чорноморець	16	8	4	41-20	40
Карпати	15	7	6	31-21	37
Дніпро	12	9	7	39-25	33
Верес	10	11	7	30-26	31
Нива Тр	10	10	8	36-22	30
Таврія	9	9	10	34-29	27
Нива Вц	10	6	12	30-37	26
Темп	9	8	11	27-28	26
Кривбас	9	8	11	19-22	26
Торпедо	8	9	11	22-29	25
Волинь	7	11	10	22-24	25
Зоря-МАЛС	8	6	14	20-35	22
Кремінь	6	6	16	16-33	18
Металург	6	6	16	18-40	18
Металіст	5	8	16	17-48	18
Буковина	5	6	17	17-38	16

Великий інтерес у цьому турі викликали матчі в Тернополі й Донецьку. Але донбасівці напрочуд легко розібралися з «Вересом». Тернопільці ж досить удало захищалися у грі з одеситами. А от атака команди Леоніда Буряка цього разу не знайшла шляхів до воріт суперника. Хоча господарі мали кілька нагод відзначитися.

Помітна подія сталася у Києві, де лідер віддав очко шепетівцям. Кияни атакували багато, але влучали у штанги, не реалізували пенальті. Відчувалася відсутність у їхніх рядах Віктора Леоненка. Поширюються чутки, що найкращий бомбардир динамівців відданий на перевиховання до команди «Динамо-2».

І все ж віддам належне футболістам «Темпу». Вони діяли дуже старанно і завзято.

— Сьогодні ваші підопічні — просто молодці, — сказав головному тренерові шепетівців Леонідові Ткаченку.

— Не приховую радості, — відповів він. — Зіграти в Києві внічию — то вже неабияке досягнення для середняка. До того ж, ми досить активно провели кінцівку зустрічі і навіть могли вирвати перемогу.

— Леоніде Івановичу, а чого ж ваші хлопці так невдало зіграли з «Вересом» удома і з «Шахтарем» у Донецьку?

— З рівненцями зустрілися якраз після повернення зі США, і під час гри всім хотілося спати.

— А що ви робили в Америці?

— Провели десятиденне турне. Його нам організував Борис Михайлович Воскресенський — президент Асоціації інвалідного футболу України. То була в повному розумінні фантастична подорож. Єдине, чого нам бракувало, — часу для тренувань. Його відбирали перельоти, переїзди і матчі. А зіграли ми їх три. Перший — через кілька годин після того, як ступили на землю США. Мірялися силами зі збірною штату Массачусетс — 0:0. Потім була, так би мовити, тренувальна зустріч з командою італійської громади містечка Річпорт — 10:1. Дивуватися тут нічого, бо грали зі звичайнісінькими любителями. Вдень хлопці «макарони варять», а вечорами футболом розважаються. Приймали нас там, мов рідних.

Нарешті, у завершальному матчі мали суперника гідного — чемпіона країни команду міста Денвера. До 75-ї хвилини програвали — 0:1. Але змобілізувалися. Спершу Сергій Ралюченко зрівняв рахунок, а за п'ять хвилин до кінця матчу Таріел Капанадзе метрів з 30 (!) влучив у «дев'ятку» — 2:1. Отаким був наш останній американський акорд...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Реклама

INTERFORUM ІНТЕРФОРУМ

3-я Міжнародна конференція
УКРАЇНА — ДІЛОВИЙ ПАРТНЕР
Планування та робота на майбутнє
8—9 червня 1994 року
Конференц-зала Будинку профспілок, Хрещатик, Київ.

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

В березні поточного року Україна, першою з колишніх республік СРСР, підписала Угоду співпраці та партнерства з ЄС, створивши таким чином широкий спектр можливостей для торговельного та ділового розвитку в Східній Європі.

Фірма «Інтерфорум Сервісіз Лтд.» спільно з «Урядовим кур'єром» з задоволенням надає Вам можливість одержати пораду з перших рук — від провідних спеціалістів та радників у галузі бізнесової діяльності. Сьогодні, на третьому році свого існування, ця конференція надзвичайно корисна для всіх, хто розвиває ділову співпрацю з Заходом.

Учасники, що брали участь в попередніх конференціях: Брітіш Шугар плс, Бі-Бі-Сі Моніторинг, Чейз Манхетен Бенк Н.А., Ей-Ті енд Ті, Юропіан Бенк фор Ресерч енд Дівелопмент, Філіп Моріс Юроуп С.А., Шел Петроліум Інтернешнл Ко. Лтд., Занусі Елетромеканіка спа, Сі-Ті-Сі (Уорлдвайд) Лтд., Ернс енд Янг Делойт енд Туш, Сіграм Юроуп енд Африка, СТСі Круз Лайнз КейМПДжі.

Доповідачі: Роман Шпек, д-р Володимир Лановий, Борис Соболєв, Альфред Супік — програма Тасіс, д-р Хельмут Томанек — директор фірми «Макулан Інтернешнл ГмбХ» та Давід Спраг — заст.директора ЮСЕЙД.

Плата за участь в конференції: 150 дол., включаючи прохолоджувальні напої, обід, ділову вечерю, всю необхідну документацію та податки.

Розміщення в готелі: можливо, з платою за бронювання.

Конференція повністю обслуговується синхронним перекладом.

Для реєстрації необхідно: надіслати талон реєстрації, що додається, факсом або поштою на зазначену адресу. Оплата банківським переказом у доларах США на рахунок нашого бан з переліком прізвищ учасників та назвою організації.

Банк: Укрексімбанк, 252001, Київ-1, вул.Хрещатик, 8.
МФО: 322313.
Рахунок № 641020341.
Отримувач: Хілларі Гілберт — фірма «Інтерфорум Сервісіз Лтд.», Київ 252001, вул.Прорізна. 18, кв. 1.

Перепустки для участі в конференції надсилаються після отримання оплати.

Для отримання подальшої інформації та повної програми конференції телефонуйте за номером (044) 225-71-49, Хілларі Гілберт.

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ ТАЛОН

3-я Міжнародна конференція «Україна — діловий партнер»
Просимо зареєструвати такого (таких) делегата (делегатів) для участі в конференції:

ПРІЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ ____________
ОРГАНІЗАЦІЯ ____________ ПОСАДА ____________
____
ФАКС ____________ ТЕЛЕФОН ____________
ОПЛАТА ( ) Копія платіжного доручення додається.
( ) Оплата готівкою після консультації з вами.

Прохання повернути заповнений талон за адресою:
Хілларі Гілберт, Інтерфорум Сервісіз Лтд., 252001, Київ, вул.Прорізна, 18, кв.1.
Факс: (044) 225-71-49/261-91-82.

Офіційний агент семінару —

Міжнародні авіалінії України

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 325044.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311090.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».